

964

פדרציה

ישראל

לבנון

בגליון זה:

הדרך לשלום - מערכת "אלר"
הלבנון מהו? - ע.ג. חורון
הכנענים - י.רטוש
המרונים - א.ח. גוסן
שלום (שיר) - י.רטוש
מה הולך פה?
ועוד ועוד

המלחמה אינה בין יהודים לערבים

המלחמה היא על השלטון בארץ הפרת (מן הסוג
עד לחידקל), והיא מתחוללת בין הלאום העברי
ובין התנועה הפן-ערבאית.

הסתגרות העדתית היהודית מפריעה לנו לרכוש
בני ברית בסביבתנו (הדרוזים, המרוונים, הבדווים
וכו'), מונעת מאתנו את תמיכת המעצמות ומביאה
עלינו את רוגזו של העולם בשל ה"אפרטהייד".

**נגייס את כל הארץ למלחמה בנאצר הרודן
הפן-ערבאי!**

אם אתה רואה השיבות בפרסום הדברים
האלה — כתוב ושלח תרומתך
(ע"ש מ. גור) ת.ד. 17223 תל-אביב

ה כ נ ע נ י ם

ברית עם המרוונים בלבנון!

המרוונים נתונים במאבק לחיים ולמוות נגד הטרור
של כנופיות המחבלים בחבל צור.

נחדל נא לראות בלבנון הנוצרי חלק ממערך האויב.
המרוונים מתיחסים, על פי מוצאם, על הצידונים
הקדמונים; הם מתפללים ארמית; הם נגד הפן-
ערבאות.

הם בני ברית בכה!

אם אתה רואה השיבות בפרסום הדברים
האלה — כתוב ושלח תרומתך
(ע"ש מ. גור) ת.ד. 17223 תל-אביב

ה כ נ ע נ י ם

אל נדחפם לזרועות ה"פתח"

כולם, מן המערך ו"העולם הזה" ועד ילד-מור
וד"ר אלדד, רוצים גטו כפוף ודל בתושבי יהודה
ושומרון, הפרדת תמיד בין "יהודים" ו"ערבים"
חממה לשנאה ולחמת-תמיד בארץ.

הלאה האפרטהייד!

ניתן לכל יושבי הארץ להקלט, הדרגתית, בחברה
העברית.
בית ספר עברי חילוני אחיד ושרות בצה"ל לכל
האוכלוסייה.

אם אתה רואה השיבות בפרסום הדברים
האלה — כתוב ושלח תרומתך
(ע"ש מ. גור) ת.ד. 17223 תל-אביב

ה כ נ ע נ י ם

שויון זכויות וחובות מלא

זהו מה שאנחנו שוללים מן הישראלים המוסלמים.
אנו מטיפים להם השכם והערב: בקהלנו לא
תבוא! אחיכם הם מעבר לגשרים!

אין אנו נותנים להם להזדהות עם המדינה, עם
צה"ל. לכן הם נדחפים לזרועות ה"פתח".

**בית ספר עברי חילוני אחיד וגיוס לצה"ל
לכל יושבי הארץ!**

אם אתה רואה השיבות בפרסום הדברים
האלה — כתוב ושלח תרומתך
(ע"ש מ. גור) ת.ד. 17223 תל-אביב

ה כ נ ע נ י ם

לא שלום! לא מו"מ! לא הכרה!

אין התפתחות אלא על בסיס לאומי ואין לאום
אלא על בסיס טריטוריאלי.

הפאן-ערבאות מחניקה כל ניצני לאומיות ומחזיקה
את אזורנו בתקופת ימי-הביניים.

נעקור את הפן-ערבאות מן השורש!

**שלום יכון רק בין הלאום העברי למצרים
הפרעונית, מעל לראשו של נאצר.**

אם אתה רואה השיבות בפרסום הדברים
האלה — כתוב ושלח תרומתך
(ע"ש מ. גור) ת.ד. 17223 תל-אביב

ה כ נ ע נ י ם

חיל עברי חופשי-לחסול הפרור!

פעולות הממשלה לחיסול החבלנים כבולות במידה
רבה מפני שיקולים של יחסי חוץ, החלטות או"ם,
אהדת תורמי מגביות וכו'.

חיל עברי חופשי, מחוץ למסגרת הרשמית, תהיה לו
יד חופשית, לעשות את כל הדרוש במלחמה יעילה
בטרור ובמזימות האויבים.

יד חופשית ללוחמים — לקדום המדיניות העברית!

אם אתה רואה השיבות בפרסום הדברים
האלה — כתוב ושלח תרומתך
(ע"ש מ. גור) ת.ד. 17223 תל-אביב

ה כ נ ע נ י ם

הדרך לשלום

מה שמתרחש בלבנון הוא תוצאה של המדיניות הישראלית, המכריחה כל מי שאי-נו יהודי להחשב לערבי ומפקירה אותו לפן-ערבאות.

ישראל לא תמכה מעולם בכוחות שקמו נגד הפן-ערבאות הנאצרית והדמשקאית.

+ כשפרץ מרד הדרוזים בסוריה, עמדה ישראל מנגד, אף לא הרשתה לדרוזים הישראלים להחליף לעזרת אחיהם, והפקירה את הר-הדרוזים לנקמנות דמשק.

+ ישראל סרבה לסייע לאימם של תימן, שביקש עזרה נגד האימפריאליזם הנאצרי, ובטענה של אי-התערבות 'בעניינים ערביים פנימיים' הפקירה את בני תימן לגזים המרעילים של הפן-ערבאות.

+ ישראל אף לא ניסתה לכרות ברית עם הבדוים, שיחסם שווה אל כל שאינם בדוים, בלי הבדל שפה ודת. בגבולות 'הקו הירוק' הם לא הורשו להחליף את שמותיהם לשמות עבריים, או ללמוד בבית-ספר עברי. בסיני הקימו להם לראשונה בתולדותיהם, בית-ספר - כמובן בשפה הערבית ועל ידי מורים מעזה. כך אומרים לבדוים: אתם אינכם שייכים אלינו.

+ ישראל הרחיקה את המוסלמים והנוצרים שבגבול 'הקו הירוק' בסגרה בפני-הם את השרות בצה"ל ובכפופות עליהם בתי-ספר ערביים נחשלים. אומרים להם: אתם כאן מחוסר ברירה, אך אלינו אינכם שייכים - שימרו קשריכם עם אחיכם הערביים.

+ 'בשטחים' נוהגת ישראל במדיניות 'הגשרים הפתוחים', כדי לשמור על קשר-יהם של תושבי יהודה והשומרון ועל הזדהותם עם העולם הפן-ערבאי וכדי למנוע מהם להשתלב בחברה הישראלית.

מה פשר מדיניות עקיבה זו, המתכסה באיצטלה של ליברליות, כביכול? מטרתה מוגדרת ומוצהרת: לא להפר את ההסתגרות העדתית היהודית. לא להרשות שבחב-רה הישראלית ייקלט מי שאינו יהודי.

ולא חשוב אם הדבר עולה בדמים רבים; ולא חשוב אם בשל כך מתגבר כחו של נאצר, אויבנו בנפש; ולא חשוב אם בשל כך נשחקים ונהרגים ידידינו ובני-בריתנו, בפועל ובכח; ולא חשוב אם כחות הקידמה שבאזור מוכים ונכנעים לאויבינו אחד אחד. המדיניות האוילית המתבטאת בהצהרה החוזרת ונשנית: ישראל בעד שמירה קפדנית על הסכמי שביתת הנשק, מתפ-רשת - ובצדק - כמתן היתר לקהיר ולדמשק להכות את כל אויביהם בלי לחשוש להתערבותנו.

המטרה הציונית המוצהרת של שלום עם הפן-ערבאות - לא תושג לעולם, הפן-ערב-אות מוכרחה לשאוף להכחדת ישראל, המפריעה לנאצר הפן-ערבאי לכבוש את המזרח התיכון כולו. השלום יושג רק אם תלכד ישראל סביבה את כל קרבנות הערבאות, את כל הכחות האנטי-פן-ערבאיים, אם בפעל ואם בכח - דרוזים, מרוונים, בדוים, עלאויים, צ'רקסים, מתואלים, נוצרים לעדותיהם ופלחים לאזוריהם - למיגור הפן-ערבאות. רק אז תפתח הדרך לשלום של אמת, לעצמאות, לתחיה ולפתוח לכל האזור על יושביו.

כדי להשיג זאת עלינו לשים קץ למדיניות של הסתגרנות העדתית, מדיניות של ארץ-קודש יהודית.

אסור לישראל לעמוד מנגד. יש להטיל איסור על כל התערבות זרה בלבנון, ולה-כריז מראש שכל התערבות כזאת תגרור פעולה מקיפה של צה"ל בכל גבול הצפון.

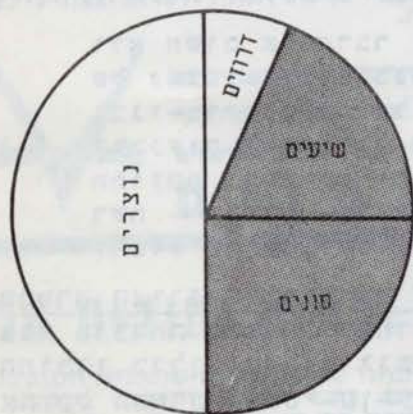
מאחד ישראל-הלבנון הוא שיציל את הלבנון מצפרני הפן-ערבאות.

ברית ישראל-הלבנון-הר-הדרוזים - היא ראשית הקץ לפן-ערבאות!

בספרו "ארץ-הקדם" מביא ההיסטוריון ע.ג. חורון עובדות רבות שנעלמו מעיני הצבור הרחב. קרא את דבריו על הלבנון!

הלבנון, בטרם המנדט הצרפתי, ואחרי

הרכב האוכלוסין בלבנון רבתי

הלבנון המרוני - "לבנון רבתי"

עד 1920 היה הלבנון העצמני מוגבל לחבל הירוחוף מצפון לצידון וממערב לנהר-ליתני. אוכלוסייתו הצפופה, והמתקדמת יחסית, קיימה קשרים ערים עם המערב למן המאה ה-16. רוב הלבנונים, יושבי ההר מימי-קדם, היו מרונים (כפי כינויים על-פי מיסד העדה בימי-הביניים, "מר מרון" בארמית). בלבנון משלו נסיכים בני-המקום, משושלות מרוניות-דרוזיות מעורבות. יחסים טובים אלה נתקלקלו במאה ה-19, בהסתה עותמנית, אנגלית וצרפתית. נפוליאון השלישי התערב בלבנון גם צבאית.

מאז והלאה, היגרו לבנונים רבים, ביחוד מרונים, לארצות הים. הם מרובים בכל אמריקה (מיליון נפש לפחות) ומרסיפים לבקר בארץ-מוצאם, ולעזור לשיקום כפרי-אבר-תיהם וכנסיותיהם.

המנדט הצרפתי הרחיב את הלבנון המרוני וכוון את "לבנון רבתי" (Grand Liban) — על-ידי סיפוח שטחים המאוכלסים לרוב באויבי המרונים. היתה לצרפת תים בכך כוונה כפולה: לסגור את הים בפני דמשק המוסלמית; ולעצב בלבנון משקל-נגד שיאזן את הגורם המרוני ובכך יתמיד את תלותו בצרפת. בלבנון נוצר משטר מיוחד במינו, המונע כל גיבוש לאומי, "פיראציה" של עדות המוכרות תחוקתית, עם בית-נבחרים הנבחר לפי מכסות עדתיות.

כאשר התקדם צה"ל, במלחמת 49—1948, לקראת הלי-תני, היו מרונים שציפו לקריעת חבל צור (המיושב שיעים), מה שהיה מחזיר במדינת הלבנון רוב ברור למרונים ולבני-בריתם, דוגמת המלכיים. אך נסיגת ישראל הניחה את הלבנון ששוע בין המוסלמים הפאן-ערביים לבין הנוצרים; ונתון ללחץ ערבאי ולמזימות "צלבניות" מבחוץ.

עמודים 132 - 131 מתוך "ארץ-הקדם - מדריך כיס היסטורי ומדיני" מאת ע.ג. חורון, הוצאת חרמון, תל-אביב 1970.

המרונים-עם הלבנון

כוננו את האומה המרונית בראשות הפטריארך שלהם, הוא הר אמיתי, מבצר-של-אמת. הלבנון עתיד היה להיות כל הדורות מעון לנאמנים ומעוז אחרון-לנפילה בידי פולש זר. הר הלבנון הוא פרע של גבעות, צוקים וערוצים, שבו התחבורה והתעבורה קשות ביותר מכל-מקום, אם לא בגדר הנמנע. רכס זה שימש כל הדורות מקלט לאנשים בעלי נאמנויות בלתי-מקובלות ואמונות מיוחדות, ויחד עם זאת העמיד שטחים נרחבים ביוצא-מגדר-הרגיל של מישורי-רמה, וחלקות קרקע פורה שמשכו את אוהבי החרות, הנר-דפים, העשוקים, מקרב האוכלוסיה השכנה. אלה אחר אלה, המרונים תחלה, אחר הדרונים והמתואלים, קננו במצודת הלבנון וקיימו בו את זהותם היחודה, המיוחדת. ארמנים ואשורים, הנמלטים מפני הקנאות המוסלמית הרצ-חנית של התורכים והערבים, היו מן האחרונים שמצאו כאן מבטח. מלומדים נוצרים, מתבודדים, ביכרו את מנורי ההר הבנויים במערות-סלע על תענוגות העולם, ושבטי שודדים עתיקים נאחזו במערות אם כי מטעמים אחרים. כיום מצויות נקרות בכל ההר כולו, והן מוקדשות לבתולה הקדושה או לקדושים דוגמת מר קוחיא (אנטוניוס הקדוש של המדבר, המתבודד והגזיר הראשון של הכנסייה המו-רנית). למשל, עמק נהר-קדישה („נהר הקדוש“) מלא כולו מערות כאלה.

האיסלם, שפשט מחצי-האי ערב והכל נכבש לפניו, יכול אך להקיף את הלבנון, בלא להכניע את המרונים. בשנת 666 לספירה, וקיסר ביזנטיון, ששאב אומץ מלקח זה, החליט לחזק את הלבנון בשלחו להר כמה חבורות של „מרדיא“, (מורדים) בארמית, שאיהם הארמים של המרונים, שהיו שבט נידח, עצמאי-למחצה בהר אמן (אמנוס) שבצפון סוריה. מסביב למרדיא כגרעין נאספו פליטים ומריר-נפש. הם נסעו על פני סוריה, בלא יורא מפני הערבים הכובשים, והגיעו להר הלבנון אחרי צלחם את הארנת. הם התמוגו עם המרונים בצפון הלבנון והיו עמם לעם אחד. לכן אומרים הלבנונים של ימינו בגאווה:

„אנו צאצאי הכנענים והמרדיא, אין אנתנו ערבים.“

זהו מעשה פשוט באמת. אלה קורות ההר האדיר של הכנענים, אשר בימי קדם היו העם הימי הראשון בעולם, אשר נטעו את מושבותיהם בשלש יבשות ולימדו את תרבותם לעולם כולו. אלה קורות גבל (היא ביבלוס) והאלפבית הראשון, קורות אוגרית, צידון, בירות, וצור, קרתחדשת העיר-ואם. ואלה גם קורות המרונים, עם הלבנון של ימינו וצאצאיהם הישירים של הפניקים.

התחיה השמית בימי ראשית הנצרות עם ההתפשטות הכללית של הנצרות במאה השלישית התחזקה הלשון הסורית (היא הארמית המאוחרת Syriac) כנגד היוונית. היתה זו התעוררות במובן ידוע. מרכזה של התענינות חדשה זו בשפת הארץ השמית היתה אדסה, בצפון סוריה, והמדרשה המפורסמת שלה, אשר אורגנה על ידי המנהיג והתאולוג הגדול מר אפרם (אפרים הסורי, 306—373 לספירה), אשר קבע את אוצר התהלים הסורית לתפלת המסה ושאר תפלות.

אכן, תחיה שמית זו, יורשיו הביזנטים של קונסטנטינוס הגדול לא יכלו לנהוג בה סובלנות. הם התאמצו להעמיד בקיסרותם לא אך דת אחת אלא גם שפה אחת, היוונית. רבני הנוצרים האורתודוקסים הסוריים, יש וגילו פחות סובלנות מקודמיהם הפגנים; כך נחרבה המכללה הסורית הגדולה של אדסה על ידי הקיסר הביזנטי זנו, ב-9—488 לספירה.

ראשיתם של המרונים

אחד ממנהיגיה של תנועת התחיה היה גזיר, ראש-מנזר בצפון-סוריה, ונקרא בפי צאן מרעיתו מר מרון. גיטל עליו לברוח מפני אנשי הצבא הביזנטיים. לאחר שנמלט מטבח-דמים צלח את נהר הארנת (כמו: צרפת — הארז-נטס), מקום שם אבדה למעלה ממחצית חבורתו (שמנתה בתחילה 600 נפש, לפי האגדה), ומצא מפלט בלבנון.

בלבנון החל מר מרון, יחד עם תלמידיו, להעלות ארוכה לפצעי הגוף והרוח של הנוצרים ההרריים הפשוטים, שרידי צאצאיהם של הכנענים. אחרי כן הם נזכרים בדברי ימי הארץ בשם מרונים (זאת אומרת חסידיו של מר מרון; מר בארמית — כמו בעברית — פרושו אדון, או מנהיג).

אף שמר מרון היה הקדוש הראשון של המרונים, הנה מלוא הכבוד מגיע למרון השני. היה זה יוחנא מרון, הפט-ריארך המוכר הראשון של המרונים במאה השביעית לספירה ומיסדה האמיתי של האומה המרונית החדשה. מושבו היה תחילה בגבל ואחר בכפר-חי, מקום שם בנה מנזר ושם קברו. בימיו התפתחו המרונים לאומה אוטונומית, אשר בזרועה האחת התגוננה מפני החליף המוסלמי, ובשניה — מפני הקיסר הביזנטי. כאשר ביקש יוסטינינוס השני להכניע את המרונים הובס צבאו, לאחר שהחריב את המנזר המרוני שעל הארנת, על ידי פטריארך גדול זה, יוחנא מרון, באמיון. מאז התכנסו המרונים והתבודדו וטפחו אותו סוג של אינדיבידואליזם האופייני להרריים. פרק זמן שימש קנזבין, מנזר-מצודה חצוב בגוף הסלע, מושב לפטריארך המרוני, ואחר היה יושב בכפר-כרי בחורף ובדימן בקיץ. הר הלבנון, שבו מצאו אנשי מר מרון מפלט ואשר בו

לבנון מתברכת בצה"ל...
(ש.י.) יאלתי אישיות בכירה מאד שישתתה בלבנון בעת שתי התקפות צה"ל על ביירות ונגד מעוזי המהבילים בדרום הארץ על תגובת דעת ה-קהל לכך, והלה הפתיעני בהשיבו, כי דעת הקהל הלבנונית מקבלת זאת בחד וזה. כמו עיני אמר, ראיתי יבמו אוני שמעתי אנשים בעלי מעמד רם אומרים, כי רק בכוחן של פעולות כאלו ניתן לשוב ולשהרר את מולדתם מן הכובשים ה-טרוריסטיים. בכוחם, אומרים הלבנונים, אמנם ל-גרום נזקים לישראל אך במקביל לכך — ל-הרוס את הלבנון לגמרי.
ובן-שיחי ד"ר אדם, הקורא לנשיא לבנון בשמו הפרטי.

מנהיג נוצרי בלבנון: לא יהיה מנוס מחלוקת המדינה - אם ינצחו החבלנים

ג'ומאייל אמר, כי נצחונם של אירגוני החבלה פירושו - כשלון הנסיון לדו-קיום מוס' למי נוצרי, דבר העשוי להש' פיע על מעמד המיעוטים בכ' ללותם במזרח-התיכון. הצהרתו של ג'ומאייל חת' ריפה את המשבר הממשלתי בלבנון והקפיאה את הסיכוי להרכבת ממשלה חדשה, ב- ראשותו של ראשיד כראמה, תוך נסיון להגיע להסכם כל' שהו עם אירגוני החבלה. זו פעם ראשונה שמנהיג נוצרי בעל השפעה מאיים מחלוקתה של לבנון זכ' הקמת מדינה נוצרית רא' שוגה במזרח התיכון.

— מאת סופר "מעריב"
לענינים קרובים —
מנהיג הפלמנט הנוצ' ריות בלבנון, פיר ג'ומאייל, הזהיר כראיון עם העתון ה' לבנוני "אל ג'ארדיה", כי אם ינצחו אירגוני החבלה ב' מאבקם עם שלטונות לבנון, לא יהיה מנוס למרונים במדינה זו אלא להקים מדי' נה נוצרית עצמאית.

מעריב

יום א' 29.6.69

האוטונומיה המרונית בימי הבינים מועויה, מיסד הקיסרות הערבית של בית-אומיה, ידיו היו מלאות במלחמה בסיעת עלי. לכן נאות לשלם מס כבד לקיסר, כדי שימנע את תמיכת ביוגטיון מן המרונים. לאחר זמן נאות החליף לשלם מנחה למרונים עצמם. מעולם לא היתה מלחמת הרים קלה על הערבים, וההסטוריון הגדול אבן-חלדון צדק בכתבו כי "שלטון הערבים היה מוגבל למישורים".

מועויה חיפש גם אמצעי-ימנע אחרים. הוא הביא אנשים מפרס ויישבם לאורך חוף הלבנון, בקרבת צידון, בירות, גבל, טריפולי. הוא לא שכח את המרדיא מהר-אמן, ויישב מסביב לאמן אנשים מעירק, בעיקר לאורך החוף ובאנטיוכיה. כמו כן שילם מנחה של אלף דינר למרדיא אלה, שלא חדלו כל עיקר מלפשוט ולזרוע אימה בכל סוריה. רק בימי אל-וליד, בשנות 15—705 לספירה, ערך מאסלאמה, אחי הכליף, מסע מלהמה גדול נגד המרדיא בהר-אמן, צר על בירתם, ג'ורג'ומה, והחריבה. כמה מרדיא נספו, אחרים הגרו לאנטוליה, ואחרים קבלו עליהם את האיסלם. אלה האחרונים דיכאו, בימי החליף יזיד, מרד גדול בעירק. ואחרי זאת נעלמים המרדיא כליל מדברי ימי הארץ, ולא נזכרו עוד לעולם.

קיסרות אומיה הערבית באה והלכה, כמו גם יורשתה, הקיסרות העבאסית של בגדד. החליפים הפטמיים, אשר תגרו מקהיר בירתם בבית-עבאס והכניעו את כל סוריה וחלק מעירק, הניחו את המרונים לנפשם במצורת ההר שלהם.

בימי החליפים הפטמיים בא עם חדש למצוא מקלט ול- שגשג בלבנון. היו אלה הדרוזים, אשר לאחר רצח האימם והמהדי שלהם, החליף הפטמי אל-חכים, 996—1021 לספירה, אשר הכריז על אלוהותו, היו מטרה לטבח ורדיפות על ידי שאר כתות מוסלמיות.

המאה האחת-עשרה חזתה בתחילתם של מסעי הצלב. במרונים, הקתולים המורחיים, נהגו הצלבנים כבקתולים הלטינים ולא פגעו בחרות האוטונומיה החברתית, המדינית והדתית שלהם. המרונים והרם היו לצלבנים למועיל רב, וכמה מן הצלבנים נשארו בלבנון אחרי מפתלם הסופיה, התחתנו במרונים והגבירו את כוחה של האומה המרונית. ד"ר היתי, בספרו "קורות סוריה", אומר על המרונים ונשיאיהם באותה תקופה נכבדה: "בוריוות מצוינת עשו הנשיאים הפאודליים של הלבנון באמנות המקיאבלית של התמרון המדיני זמן רב לפני שחי אותו מדינאי פלורנטיני. משך כל המהומה שחזתה בהשתלטותם של הפטמיים, האיובים (צאצאי צלח-א-דין), הפרנקים, הממלוכים התור-כיים והטטריים, על כל הארץ, שיחקו את משחקם נכונה".

מבנה החברה המרונית

ועכשיו מלה על המשטר החברתי-מדיני של המרונים קודם שנעבור אל ימי התורכים העותומנים. המרונים היו במשטר קהלתי של עיירות בראשותם של זקנים. זקנים אלה, שהיו נבחרים או מורשתיים, כיועצים להם שימשו ראשי המנזרים-בעלי-הקרקעות שבהר. כל העם, והזקנים וראשי המנזרים בכללו, היה נשמע לשלטונו של הפטריארך, שהיה נבחר למשך כל ימי חייו וכלכל את עניני הדת כמו גם את הענינים הארציים של המרונים. זה היה המצב כמעט עד לזמן שבו נעשו התורכים העותומנים אדונים, תחילה על הקיסרות הביזנטית ואחר גם על הארצות הדוברות ערבית.

בערך בזמן הזה היו המרונים שליטים לא רק בהר, אלא בנקטם ב, מדיניות המרפק" ניתן בידם מעט מעט כל החוף מבירות עד טריפולי. חבל כסרוואן, שיושב בשעתו על ידי פרסים בימי החליף מועויה, היה לחבל מרוני כליל.

נסיכי הלבנון מן המאה השש-עשרה עד התשע-עשרה

בימי הכבוש העותומני של סוריה בידי השולטן סלים הראשון (20—1512 לספירה) משלו בלבנון ארבעה נסיכים זעירים, אחד מאלה היה האמיר הדרוזי פחר-א-דין לבית מען. בפקחותו תפס את משמעותו של הכיבוש העותומני, הלך אצל השולטן והבטיח לו את נאמנותו ושרותו, והשולטן הפקיד בידו את האמירות בלבנון. משימת איחודו של הלבנון עלתה בגורל נכדו, פחר-א-דין השני, אשר בגיל שתים-עשרה — לאחר שאביו מת ברעל מידי סוכנו של השולטן העותומני — נלקח על ידי אמו לכסרוואן, לשם בטחוננו. שם חונך בבית הזין, משפחה מרונית מאותו חבל. מספרים כי הוטבל והיה לנוצרי.

בשנת 1590, בסיועם של המרונים, החזיר לעצמו נסיך זה את האמירות על הלבנון. בשנת 1622 הכיר השולטן בעובדה המוגמרת והעניק לנסיך את התואר, "שליט ערביסטן". הארץ שבשלטונו השתרעה מחלב (אלפו) עד גבולות מצרים, שכן כבש את כל הארץ הזאת ויותר מכך. ד"ר פיליפ היתי אומר על פחר-א-דין השני, כי "פתח בדרכו כששלוש שאפות יוקדות בלבו: לכוונן לבנון גדולה יותר, לנתק את הקשרים האחרונים בינה לבין השולטן, ולהטותה לדרך הקדמה..."

...באחת-עשרה שנותיו האחרונות שקד בעוז על המור-דרניזציה של הלבנון. במפעליו הצבוריים והפרטיים העסיק אדריכלים, מהנדסי השקיה ומומחי חקלאות מאיטליה. המסמכים מעידים כי הזמין משלחות מטוסקנה ללמד את האכר הלבנוני שיטות משופרות של עיבוד הקרקע, ופנה בבקשות לגזע בקר כדי להשביח את הגזע המקומי. בתקופה

ואוסטריה, שהכריעו את הכף נגד צרפת, בעלת בריתו בהצנע של המשנה-למלך במצרים. ב־1841 נאלץ בשיר הגדול לצאת את הלבנון, תחלה למלטה, ואחר לקושטה, ושם מת ב־1850.

משך עשרים שנה אחרי הגלייתו של בשיר התאמצה תורכיה כמיטב יכולתה לזרוע מחלוקת בין הדרוונים למרונים — ובסופו של דבר הביאו הדברים לשהיטות של 1860. בעת ההיא נרצחו למעלה מעשרים אלף נוצרים על ידי הדרוונים החמושים, בניצוחו של הצבא התורכי בסוריה. הנוצרים בדמשק אבדו למעלה מארבעת אלפים נפש, שנהרגו באורח פראי, בהמי. שחיטות אלה הביאו לראשונה לידי התערבות ישרה מצד ארופה המודרנית. הצבא הצרפתי החזיק בלבנון ובסוריה משך יותר משנה, ובסופה ניתן ללבנון מעמד נוצרי אוטונומי, בערבותו של המעצמות, וביתר יחוד של צרפת, ידידתם ומגינתם של הנוצרים בארץ הקדם, ובפרט של המרונים, זה ימים רבים (מאז חוזה הידידות שנחתם בין פרנסואה הראשון, מלך צרפת, לבין השולטן התורכי סולימן המפואר, בשנת 1535).

לפי ההסדר החדש, שנכון ב־1864—1861, ניתן ללבנון מושל נוצרי קתולי, ממונה על ידי תורכיה באישורו של מעצמות ארופה. אולם עד מהרה ומנהיג מרוני מן הצפון, לבית כרם, יוסף ביי שמו, עלתה חמתו על ההסדר החדש ועל המושל, דאוד פחה, והוא מרד במשטר החדש. בכוח מת־נדבים מרונים ניסה לשוא להחזיר ללבנון ולמרונים את המעמד הבלתי־תלוי של נסיכות. קרבותיו עם הצבא התורכי לא תמיד נסתיימו בהצלחה, והמעצמות אילצוהו לצאת מן הארץ לאיטליה, ושם מת.

משנת 1864 עד 1914, עד המלחמה העולמית הראשונה, חי הלבנון חפשי וצולח. זה היה הזמן שבו היה מורגל בפי־הם של כל היושבים מחוץ ללבנון, וביחוד בפי הנוצרים החיים בארצות הסמוכות תחת שלטון תורכי ישר, ביתר דיוק בחמס התורכים:

„אשרי האיש שיש לו ולוא דיר עזים בלבנון.“

אף על פי כן, אין לשכוח כי בתוקף ההסדר של 1861—4 קיפחה הלבנון ארבעה ממחוזותיה, שסופחו לסוריה התורכית — אשר לא הוחזרו לה אלא לאחר נצחונן של בעלות־הברית במלחמת העולם הראשונה והמנדט הצרפתי.

המעבר מארמית לערבית בלבנון

אף שהערבית נעשתה הלשון הרשמית בארצות שנכבשו לפני האיסלם למן המאה השביעית והלאה, הנה בלבנון נאבקה הלשון הארמית (הסורסית) מאבק אמיץ וממושך. היא האריכה שם ימים עד לראשית המאה השמונה־עשרה, ואף על פי שהערבית הורישה אותה מעט מעט, הנה לא נעלמה כליל, אלא הניחה חותם בל יימחה בשפה המדוברת של הסורים כשל הלבנונים. חותם זה הוא המבדיל את שפת הדיבור בלבנון ובסוריה מן הניבים המשמשים בארצות הסמוכות. לפי מונטיניור פיגאלי (Feghali), „העקבות ברורים במורפולוגיה, בפונטיקה ובאוצר המלים. המלון הביתי והחקלאי עשיר ביותר בשאליות מן הארמית. כל שמות החדשים באים ישר מן הארמית, ומקורם אשור־בבלי.“

המלחמה העולמית הראשונה

והמנדט הצרפתי
תוך המלחמה העולמית הראשונה, בשנת 1915, הצטרפה תורכיה למערכה, לצד גרמניה. זו היתה לה ההזדמנות להפטר מעם הלבנון, בפרט מן המרונים. ג'מאל פחה, רב־הטבחים צמא הדמים, מצביא הגיס הרביעי, שניסה ונכשל בפלישה למצרים דרך תעלת־סואץ, עמד ותלה את המנהיגים הפטריוטיים והרעיב את עם הלבנון בהסגר חמור, באסרו

זו נכנס המסיון הקפוצ'יני לצידון והקים מוסדות שונים בבירות, בטריפולי, בחלב, בדמשק, ובכמה כפרים בלבנון. הישועים והכרמליתים נכנסו לארץ בערך באותו זמן. לטובת החקלאות עודד הגירה של נוצרים מצפון הלבנון לדרומו. לפי וולני, נוסע צרפתי בן הימים ההם, הגרו משפחות נוצריות אל הלבנון „יום יום“ מסוריה, להמלט מן השל־טון התורכי. דוחות של קונסולים מעידים כי הגן על סוחרים ארופיים בצידון מפני שודדי־ים. כל ימי שלטונו היו יועציו מרונים, והראש־וראשון בהם היה אבו־נדיר אל־חזין, שהיה שר צבא; ואת המשפחה הזאת, אשר אצלה מצא בשעתו מחסה, העלה לדרגת אצולה רמה ביותר, בעשותו אותם מושלים מורשתיים של כסרואן; ובשלטון בית־חזין היה חבל זה לחבל הנוצרי המשגשג ביותר, וכך הוא עד היום הזה.“

פעליו השאפניים של נסיך גבור זה של הלבנון, השול־טנים הביטו עליהם בעין חשד עמוק. בשנת 1633 הקיפו את הלבנון גיס ממצרים, גיס שני מאנטוליה וצי גדול מקושטה, ותקפו את הלבנון בבת אחת מן היבשה ומן הים. האדונים הפאודליים עברו אל התורכים, ומקץ שתי שנות מלחמה בהרף־נפש נשבו פחרי־א־דין ושלוש בניו, הובאו לקושטה ונערפו שם.

משך כל שארית המאה השבע־עשרה סכסכו השולטנים בין האדונים הפאודליים הקטנים, ויצרו מהומה ותהו־ובהו — אבל לבסוף גברה רוח שלטון־הבית הלאומי בלבנון. הנכבדים נאספו בסומקניה ובחרו את האמיר הדרווי בשיר לבית שיאהב מראשאה לנסיך הלבנון. גורלם של צאצאיו לא שפר ביותר עד 1789, כאשר בחר העם את בשיר השני לנסיך הלבנון. אביו כבר היה למרוני, ולאחר זמן ניתן לבשיר השני התואר אל־כביר, הגדול. בשיר הגדול המשיך בפעלו של קודמו, הנסיך הגדול האחר של הלבנון, פחרי־א־דין השני לבית מען. שני הנסיכים האלה הגדילו לפעול בעשותם את הלבנון מדינה מודרנית, מתקדמת, מן הטיפוס המערבי.

פעמיים בחיו נאלץ האמיר בשיר השני, הגדול, לברוח למצרים, ובפעם השניה היה לידידו ואיש־סודו של מוחמד־עלי־פחה, המשנה־למלך במצרים ומיסדו של בית־המלוכה

עתון איטלקי:

**מקריבים את
לבנון על מזבח
הפאן־ערביזם**

רומא, 28 (ע"ר). „קיימת מזימה ברורה להקריב את לבנון על מזבח הפאן־ערביזם“ — דעה זו הביע ה"יום העתון האיטלקי הנפוץ „אלי־מאסאג'ארי“.

הארץ 29.10.69

המצרי האחרון. כאשר שלח מוחמד־עלי את בנו אברהים פחה לכבוש את סוריה, בשנת 1831, סייע בשיר על ידו כבן־ברית. בעזרתו של הצבא הלבנוני כבש אברהים את עכו, עיר־החומה, שכמה עשרות שנים קודם לכן החזיקה מעמד בפני נפוליאון.

המאה האחרונה לקיסרות העות'מנית הלום הקיסרות המוסלמית בראשות מצרים של מוחמד־עלי, הושם לו קץ בידי מעצמות ארופה, רוסיה, אנגליה

על כל הכנסת מזון (דגן ובשר) מסוריה ללבנון. כמעט הצליח במזימתו, מפני ההסגר הימי מצד בעלות-הברית, שקיים אף הוא. אומרים כי למעלה מ-150,000 לבנונים נוצרו רים גוועו ברעב באותה תקופה, קודם שהביטו בעלות-הברית את הצבא התורכי שבפיקודם של קצינים גרמנים. צבא צרפתי בפיקודו של הגנרל גורו שחרר את הלבנון, ואחר תפס גם את סוריה.

בספטמבר 1920 הכריז הגנרל גורו, בשם צרפת וחבר-הלאומים, על כינונה של מדינת הלבנון רבתי המורכבת מן הלבנון של שנת 1864 וארבעת המחוזות שנקרעו על ידי התורכים בשנות 64-1861.

יש לציין כי לפני הכרזה זו על מדינת הלבנון רבתי, בקשה הממשלה הצרפתית תחלה, בהשפעתם של כמה מנהיגים ערבים סורים ומוסלמים אחרים, לכלול את הלבנון כמדינה אוטונומית בתוך סוריה רבתי. אכן המדינות, בתמיכתם של שאר הנוצרים בלבנון, התנגדו. הפטריארך המנוח אל-חאייק, יחד עם הארכי-הגמון המלוכה של זחלה, קירילוס מוגאבאבא, שנעשה לאחר זמן הפטריארך המלכי, נסע עם חבורה של מנהיגי ציבור לבנוניים לפריס. נחלצו לימינם המהגרים הלבנונים ביבשת אמריקה, שבחרו כנציגם את פרופסור נעים מוכרזל - מיסדו של היומון אל הודה ושל ליגת הקדמה הלבנונית, ארגון המהגרים בארצות-הברית - מרוני גדול שלא היה עורר על מנהיגותו בקרב המהגרים. הוא יצא לפריס ושם הצטרף אל המשלחת הלבנונית בהנהגתו של הפטריארך המרוני. בכוח מאמציהם האדירים השיגו מאת ממשלת צרפת את ההבטחה להעניק ללבנון ולעם הלבנון את זכותם לבנות את עצמאותם בהדרגה של צרפת. כך מצאו הלבנון ועמו את שאיפותיהם הלאומיות מתגשמות לאחר מאות בשנים של מאבק בתוך מצודת ההר האהוב.

ה"פלאנגות" והחוקה

המנדט היה הפסיעה הראשונה לקראת הרפובליקה של הלבנון. בשלטון המנדט עשו הלבנונים בזכותם ללמוד למשול בעצמם, והם למדו זאת היטב. הדמות החשובה ביותר בזמן ההוא היה אמיל אדה המנוח, מרוני שנבחר לנשיא הרפובליקה בשנת 1932 ושימש משך שתי כהונות. בימי נשיאותו, בשנת 1936, נחתם החוזה הצרפתי-לבנוני. חוזה זה, שתקפו היה לעשרים וחמש שנה, אמור היה להתחדש אוטומטית בשנת 1951. הוא היה הסיבה למדה של מהומות אלימות בבירות וטרפולי, שנמנו בעת ההיא בין המרכיבים של אותה תנועה המכונה "לאומאות סורית", שכור נתה היתה סיפוח של נוצרי הלבנון על ידי סוריה. אנטון סעדי המנוח, מנהיג נוצרי תועה, כמו גם חבורה של צעירים שהתחנכו באוניברסיטה האמריקאית של בירות ושאר חממות של הלאומנות הסורית בלבנון, היו גבוריהן של הפגנות ומהומות אלו.

באותה שנה כמו כן חזר בנה הגדול של הלבנון, פייר אל-ג'מאיל, נצר למשפחה מפוארת, מפריס, ויסד את ארגון הנוער הלאומי של הלבנון, אל כתאב (הפלא-נגות). בהנהגתו הנבונה ובהנהגת פטריוטים נאמנים דוגמת אליאס רבאבי (המכונה מיראבו של הלבנון), לואי אבו-שארף, יוסף שאדר, שייך מוריס, ז'אן סכאף ורבים אחרים שימש ארגון זה, והוא מוסיף לשמש מעוז לחרות הלבנון ולאי-התלות שלו.

הנשיא אדה, שהתאמץ לאחד את כל היסודות הלבנוניים ולסלק את המאבקים הכתתיים על עמדות-מפתח בממשלה ובפרלמנט, הגיע לידי הסכם ג'נטלמני בין הכתות, הסכם שנעשה לחוק הבלתי-כתוב בחוקה של לבנון של ימינו (למעשה, כל עדה מוכרת בלבנון מיוצגת בפרלמנט על-ידי מספר צירים קבוע).

בתוקף הסכם זה, ראש הממשלה הוא מוסלמי-סוני בעוד שנשיא הפרלמנט הוא מוסלמי-שיעי. הסדר זה עודנו מקור של צער ליסודות רבים בארץ; אף על פי כן, אין הוא גרוע כפי שהוא נראה, משום שראש הזרוע המבצעת, נשיא הרפובליקה, הוא תמיד מרוני. יותר מזה, השרים הנוצרים מרובים מן הלא-נוצרים, ומשרד-החוץ החשוב מופקד תמיד בידיו של מרוני.

המלחמה העולמית השנייה והליגה הערבית

בשנת 1943, בימי המלחמה העולמית השנייה, אנו מוציאים את הצרפתים החפשיים במזרח שומרים על המנדט הצרפתי על סוריה והלבנון ומנהלים אותו. לפי שהם היו רק חיל קטן ביותר, הנתון למרותו של פיקוד המזרח התיכון של בעלות-הברית - שהיה בריטי - סבורה היתה אנגליה כי בשלה השעה להגשים את חלומה הישן על שליטה יחידה בכל האזור. איטליה, שסולקה מן המושבות האפריקאיות שלה, וצרפת-שלישי שבשלטון הנאצים, לא היו עוד בנות-תחרות לה. הגנרל ספירס תמרן לדחוק את רגלי הצרפתים. בלחצה של ארצות-הברית מאחורי הבריטים נאותה צרפת להסתלק מארץ-הקדם, אבל העמידה על כך ששום מעצמה אחרת או מעצמות אחרות לא ישימו ידן על הלבנון וסוריה בלא הסכמה צרפתית. הלבנון (וסוריה) זכו לעצמאות בשנת 1945 - שלוש שנים לפני ישראל.

הנשיא המרוני בשארה אל-חורי - האישיות הדגולה ביותר בתורה-העצמאות של הלבנון - אולי נכנע בתחלה להשפעה אנגלו-ערבית, אבל הדבר לא השכיח ממנו את אמונות-היסוד שלו, שהן אותן של כל הלבנונים, ושל המרונים ביתר יחוד. בהדרכתו ובעצתו הנבונות העמיד שר-החוץ המרוני, חמיד פרג'את, בימי יסודה של הליגה הערבית, על כך שבפרוטוקול הליגה הערבית יכלל סעיף המכיר בדיוקנה המיוחד של הלבנון והמקנה לה סטטוס שונה מאותו של הקריות מדינות ערביות. הלבנון כיום עודנו הר המרונים.

חוגים דיפלומטיים באו"ם מעריכים:

"ישראל הוכיחה שאין לה הרצון למלא תפקיד מכריע במזרח

התיכון" * תמיהה על ההתאפקות הישראלית כלפי סוריה

מעריב 2.11.69

כעת - אחרי 1967 - נגלים הדברים לעין כל ויש חכמים לאחר מעשה - להבדיל מאלה שלא

למדו כלום. קרא מה אמרו הכנענים ב 1961

הם קראו לנו, הכנענים!

מאת יונתן רטוש

בני בגדון

מלחמת 1948, קומה של המדינה, באו, לאמיתו של דבר, משום שקם בארץ, והתגבש במידה רבה, גורם עברי, בן-מולדת, שראה את הבריטי לא כבעל-מנדט, לא כבן-ברית שיש עמו חילוקי-דעות, אלא כשליט זר ומשעבד. גורם ש-שם את הציונות במרכאות. על הגל הזה רכב כל הרוכב. בן-גוריון, שיש בו כשרון נדיר לרכב על הגל, בן-גוריון, שלקו היה לו שלא להלחם בבני-סיים בשום אופן ובשום מקרה, בן-גוריון שלא החל לדבר על מדינה אלא לאחר שהציעו זאת הבריטים (החלוקה), ראה לעצמו ברגע האחרון הכרח להתייצב בראש הכוחות הלוחמים ותובעי הכרזת הממשלה העצמאית - כדי שלא יקומו אלה בלעדיו ונגדו. שלא יעברו עליו לסדר היום.

אבל גם אז הטיל את מלוא משקלו שלא לפגוע בתחום שקבעו לו הבריטים השלי-טים במזרח - גבול נסיכות-החסות הצב-אית של בריטניה על הירדן. מסכים אני עם יצחק שדה המנוח, עם האלוף יגאל אלון, עם עזר ויצמן, שאפשר היה, ש-צריך היה, לגאול או את כל מערב הירדן, וכי פרי מאמצי המלחמה לא מוצה ב-שעתו מחמת עניינים שבפסיכולוגיה מעוותת ומדיניות מוטעית מחמת עניינים שבפסיכולוג-יה. פירוק האצ"ל בעת ההיא היה כדי שלא יעבור את גבול המזרח ה-בריטי האמור, שלא יכבוש את ירושלים העתיקה - ועמה, למילא, לפחות את הר-יהודה - כמטרתו המוצהרת בעת ההיא. סוף סוף, יחידה מסוימת נצטווה לעצור בה אז מהתקדמותה להר חברון. גם הגליל המערבי, גם אילת, דומה שבן-גוריון קבלם לאחר מעשה, בלא ההחלטתו תחילה, ואילו יצחק שדה המנוח לא היה בו די אומץ אורח לרדת בשריונו מביית-שאן בואכה ריחו, בלא הוראה מכתה.

לחורבן שלישי

בימי שלום הבריטים מקובל היה בפי תבורתנו, כי שלוש שאלות הן ה-ניצבות לפנינו - הבריטית, הערבאית, ה-יהודית, לפי סדר דחיפותן. ואותן שאלות בסדר הפוך, לפי דרגת חומרתן. השאלה הבריטית נפתרה - ואם גם שאר סכנות אימפריאליסטיות עומדות-בכוח ב-עין.

השאלה הקרויה ערבית תלויה ועומדת, ואם גם לא באותה מדה של דחיפות. ואחרונה אחרונה חמורה - השאלה ה-יהודית, זקני ציון המבקשים לכפות עלינו

יהודה, חדיב, תימן, צפון אפריקה, כוור - לא היו אלא תופעות-שוליים, לא קוב-עות. קתיולינג שלה, רבי יוחנן בן זכאי - דמות נערצה; ומקודת הראות שלה - בצדק גמור. התקופה הקלאסית שלה (תקר-פת בית שני בלשון המונחים שלה) ארץ-קודש ל"גוי אחד מסוור ומסורד" - לפ-זורה בין-ארצית, בינלאומית, קוסמופוליטית בלשון ימינו. המיתוס שלה: יציאת מצ-רים ההגדית שלא היתה ולא נבראה - שעיקרה: אומה וארצה הן שתי תופעות נבדלות ונפרדות; עם נולד וקיים מחוץ ל"ארצו"; מולדת פירושה ארץ של אבות קדמונים, רחוקים, לא-מעשית, או ארץ-לי-מות-המשיח-לעתיד-לבוא-הלא-מעשי; ארץ א-שר אין העם רוצה לבוא אליה ואינו יכול לבוא אליה אלא בדרך נס וכפיה אלוהיה. לא על חנם כופרים, כפרו מאז ומתמיד רובם המכריע של היהודים, וכל זולתם - להוציא משכילים-למתצה ממזרח אירופה בדרות אחרונים - בהתייחה לאומית של היהדות, והם כופרים בכך עד היום.

כאן שולטים הם, ומבקשים לשלוט, באמת ובתמים. כאן רוצים הם להקים - לא חשוב באיזו סיסמה - "מרכז רוחני" ל-יהדות העולמית. מדינה עדתית, סתגרנית, לחנוק כל תופעה של לאומיות עברית, למנוע כל התמוגות של תושבי הארץ, לכ-סות את העדהות היהודית הסתגרנית על כולנו, על הכל.

כשביקשו הפלחים המוסלמים דוברי ה-ערבית של תרשחא להניח בניהם ללכת לבית-ספר אחד - עברי - עם בניהם של בני דת משה דוברי יהודית, דחתה אותם הממשלה היהודית, כפתה על בניהם בית-ספר ערבאי.

אולי, אגב, זה שורשה של הבעיה הער-בית, בארץ, שבעיקרה, כרגיל, היא בעיית האינטליגנציה: אין מניחים לה להשתלב, כי שחיים עם שחיים, בתוך המערך הזוברתי, הכלכלי, הפקידותי, המדיני במדינה. אין מניחים לה להשתלב, כשחיים עם שחיים, במערך הרעיוני של כלל האוכלוסייה. מציי-בים לפניכם ביררה בין תפיסה עדתית בינלאומית יהודית (הנגעלת בפניהם) ובין תפיסה עדתית בינלאומית ערבאית. אף כי פים עליהם את הייחוד הערבאי הסתגרני, כנגד הייחוד היהודי הסתגרני - ועושים אותם, אף בעל כורחם, בדרך הטבע, אנ-שי, לאויבים-בכוח למדינה הזאת.

באחד הגליונות האחרונים של עתונכם - אגב פולמוס תפל שפתח בו אחד מ-כתבני דבר - נסתמן שרטוט מעוקם למדי של "העברים הצעירים", הם אנשי "אלף", הם "הכנענים" בכינויים העממי (המצאתו של א. שלונסקי, שנתכחן להשמעה). - והריני מבקש להשתמש בהודמנות זו כדי להעמיד דברים על אמתם (בתכלית הצימ-צום).

היהדות אינה אומה!

פי התפיסה העברית, נולדה כאן בארץ, כמו בהרבה ארצות-הגירה בי-כל העולם החדש, אומה חדשה. הדור הראשון שלה הוא הדור הראשון של בני-הארץ וגידוליה, שבאו במגע עם תרבות מערב אירופה, על סף המאה העשרים. מי כיוון שאומה זו נוצרה בארץ העברים ולשונה עברית - אומה זו היא עברית. בלידתה יש משום תחיה לאומית, ומראשית הייחודה יש לה תופעה קלאסית עצמית לינוק ממנה - דבר המחיש את גיבושה גלא כל השואה עם התהליך ה-איטי הרגיל של גיבוש לאומי, במקום שאין עמו תחיה לאומית.

אומה זו, כחוק האומות החדשות, אינה עדה ואינה סתגרנית. היא פתוחה לבני כל דת ומוצא, וחוקתה החילונית סופה שתביא לדי תמוגות אמת של כלל בני-הארץ. (לדוגמה: איזנהואר, להגרדיה, קנדי - זה ממוצא גרמני, זה איטלקי, זה אירי - כולם אמריקאים במידה שחף).

היטיב להגדיר תפיסה זו בשעתו - ואם באורח משני למדי - אצריה, עתון ערבי בירושלים העתיקה בעת ההיא. (אני מצטט על-פי הזכרון: הם (אנשי אלף) סבורים שהארץ היתה עם אחד ושפה אחת, עד שבאו הדתות (המונולטיסטיות) והפרי-דו ביניהם, והם מבקשים לבטל את הדתות ולהחזיר את אחות העם והארץ).

ואומנם, בתקופה העברית הקלאסית, תקן-פת השופטים והמלכים ולפניה, היתה כל הארץ עם אחד ושפה אחת. שפת כנען של ישעיהו וכתבי אורגיה, המואבית המפורס-מת של כתובת מישע, כמו היהודית בפי רבשקה האשורית, האמורית, אינן אלא ניבים עבריים. כמו גם הארמית, שהיתה בעיקרה, ובתפיסת הימים ההם, אך דיאלקט גבול עברי, שפגש לבסוף בכל הארץ, כי מורד הפתח עד גבול פרס, ועד גבול מצרים.

היהדות, שתחילתה מסביב לגרעין האצור-לה הירושלמית הגולה של יהויוכין מלך יהודה, היתה מעיקרה עדה, בת פורה, שהייתה כפורה. מדינתיה השונות -

הפליטות גזע ודה, לגאול את הארץ ויושביה מנחשלות ימיהביניים שלהם, להיות כוך היתוך ומנוף קידמה ועצמאות ליושבי ה ארץ ולבאים אליה. במלוא הידע והאמצעים של העולם של ימינו, חשוב ערש זו של תרבות האדם לתפארת הקדומים שלה, של ארץ העברים הקלאסית, של בבל ואשור, של הכנעני והאמורי.

לשת זו, תהיה הנסיכות הכדחית המלאכר תית של רבת'עמון — ובמסגרתה של ברית מרובעת זו עתידה, אגב, גם בעית הפלך טים המפורסמת לבוא על פתרונה הטבעי, פרוציה זו תשאף להקמת ארצות-הברית של הפרת — שכארצות-הברית של אמריקה בשעתו, עתידה היא לשמש עשרות בשנים אבן-שוואבת להגירה מועילה ומחיה, ללא

את התלישות; המונעים את גיבוש האמה; העושים את המדינה, העצמאות, ההגדרה העצמית, האומה הצעירה, הפתוחה, הגאו לה והגואלת — ארץ קודש ו"גוי אחד מפור זר ומפורד", עדה יחודית, סתגורית, חרמי צית, השואפת בעקרונו של דבר למדינת הלמה חד'עדחית. הם מהרטים את העבר שלנו, כופים עלינו את החיים עם עברם, מעוותים את ההווה שלנו, מבקשים לכרות את העתיד שלנו, להקריבו על מזבחם, למען נהיה להם ארץ קודש — קטועה, מושחתת, גרורה, שתלטנית — הנכונה לחתר, הי מחתרת על ארץ, ובלבד שתשמור על יח דנותה של "עדת שבי-גולה", נוסח עורא ונחמיה. אלה גבוריה הקלאסיים של היהדות בתקופה הקלאסית שלה — תקופת הכנסת הגדולה. ארץ קודש ההולכת לקראת "חורבן שלישי".

האימפריאליזם הערבאי

סוף 1949, בגליון הראשון של אל"ף, נכתב מאמר ראשי על מטרת הי מלחמה, חלק אחד ממנו אולי נתיישן בי מיקצת. היתה זו התביעה לעשות את סיני חבל משותף (קונדומיניום) של ישראל הי עברית עם מצרים הפרעונית, כדי לשחרר את העלת סואץ משלטון זר. בינתיים נשתנה המצב. התעלה הוצאה מדי הבריטים בלעדינו, אף אפשר לומר בהתנגדותנו. אם כי מצרים הערבאית, כי ישראל היהודית, ספק רב הוא אם יש בה כדי להבטיח לעצמה עצמאות של אמת. עבד אל-נאצר הוא בראש וראשונה אויבה של מצרים המצרית. הוא מבקש לעקור את יחודה המצרי, רב המסורת והתרבות, לי עשותה מרכז לעולם ערבאי-אסלמי יחודי, סתגורני, שונא זרים, נחשל, שורץ כל'רקודש שתלטנים נוסח ימי הביניים — כציונים שנואו בארץ השכנה.

אבות מצרים החרושה, המשכילים, כטהה חוסין, דגלו במצרים הפרעונית, הסתייגו מן הערבאות, כמו גם זגלול פחה, משחרר מצרים. המצרים בכפרי הארץ בימי המל' חמה — ברצועת עזה עד היום, בסוריה עד תמול שלשום — נהגו בעם הארץ ככובשים זרים. חבל שביני ישראל הי ציונית לא היה, כמובן, לסייע לשכנתה הצפונית להשתחרר מעול האימפריאליזם הערבאי של מצרים. הערבאות המצרית לא תביא לאחדות החוויה, אבל במצרים פנימה תשחית כל חלקה טובה.

ארצות-הברית של הפרת

מטרה המדינית הקרובה האחרת החשובה אולי עוד יותר, והעומדת לי דעתי בעינה עד היום, היא הקמת פרוציה משולשת: עם הלבנון והר הדרוזים החופי שי. פרוציה זו, שתשאף לאיחוד של אמת, שתהיה מבוססת על אורחות וכויות ועצ' מאות של אמת, על התחיה הכנענית בי לבנון, על תפארת נסיכי הדרוזים בימי הביניים של הארץ, תשמש בדרך הטבע אבן-גיבוש ומהפך לכל עממי הארץ — עד גבול תורכיה ופרס: נגד השממות הקוראות לשליטים זרים, נגד העדתיות, נגד כוחות הריאקציה הבינלאומיים של הציונות והי ערבאות, הקורעים את הארץ ועושים אותה שדה-תימרון טבעי לאימפריות שתלטניות.

מסתבר כי המדינה הראשונה שתצטרף, במוקדם יותר מאשר במאוחר, לברית משר

מדוע הודו נגד ישראל?

הודו מתנגדת לחלוקה הבריטית שהקימה את פקיסטן - המדינה הדתית-עדתית - ומתנגדת לישראל באשר היא רואה ביש-ראל מדינה דתית-עדתית דוגמת פקיסטן.

שר החוץ ההודי על היחסים עם ישראל:

"לא יכולנו להסכים לקביעה כי הדת היא בסיס ללאומיות"

נו להשלים עם קביעת הדת כבסיס ללאומיות" - אמר.

פלושהינאיים". ישראל ממשיכה במדיניותה זו, ועד אשר תשנה את מדיני' יותה, תתקשה הודו לשנות את עמדתה כלפיה" - אמר מר סינג.

עוד אמר מיניסטר החוץ הי הודי כי מדיניות ממשלתו בי שאלה זו מוצדקת לחלוטין מי בחינת האינטרס הלאומי הי הודי, אך הוא הטעים כי גם על סמך העקרונות המקודשים להודו, לא יכלה ניו דלהי לני' קוט מדיניות אחרת. "לא יכול-

מאת ס. קרישנאמורתי סופר, "מעריב" בניו דלהי טלגראפית כסכמו את ועידת השג' רירים ההודיים במדיניות הי מרזה התיכון, שנמשכה ארבעה ימים, אמר אתמול מיניסטר החוץ ההודי, מר דינש סינג, כי הודו לא קשרה יחסים דיפלומטיים עם ישראל, אף כי הכירה בה, משום שישראל נקמה מדיניות מוטעית כלפי הי ערבים ובמיוחד כלפי הי

מעריב

יום ד' 28.5.69

הודו המפוצלת לעדות וכיתות מכינה שהבסיס ללאום היא טריטוריה ולא

דת.

מתי נתפוס זאת גם בישראל?

מה הולך פה?

גיוס לצה"ל - חובה שהיא זכות. בחורי ישיבה יהודיים בורחים ממנו - בדוים, מוסלמים ונוצרים מבקשים אותו. נפתח בפניהם את צה"ל, כור ההיתוך הישראלי.

אל נדחוף אותם לזרות הפתח!

מתנדבי שבט א־סביח מצטיינים בצה"ל

בקרב המוסלמים תושבי ישראל — שהם הרוב בין המיעוטים — הבדוים הם הגורם שיותר מאחרים קשר את גורלו בגורל המדינה — אמרו לי גורמים בשטח. הם בחז"קת ניצן שיש לספחו, לשמרו ול"הרחיבו", הוסיפו. לדבריהם קיים סיכוי טוב — והעובדות מדברות בעד עצמן — כי אם יטופחו ה"בדוים כראוי, יגיב הטיפול בהם פירות טובים. הם מהווים כיום יו"ר 10" אחווים מכלל המיעוטים — כ-320,000 נפש — במדינת

פת", מעידים על הבן גורמים מוס"מכים. לאב העובד במחלקת עבודות ציבוריות עוד 9 ילדים. לפני גיוסו עבד הבן במוסך אגד בעפ"ר לה. מה בפי האב? "מבסוט. כש"יסיים הבן האחד תקופת שירותו ילך אחריו השני".
למוחמד חסין 12 ילדים משתי נשים. שנים מהבנים התנדבו ל"צה"ל ומשרתים בגזרות התעלה. מה בפיו על כך? "שיצליחו. אמם (שניהם בנים לאם אחת) לא הסי"כימה אבל אני הסכמתי".

בשנים האחרונות פנו צעירי ערב א־סביח פעמים אחדות בבקשה ל"התנדב לצה"ל, ונדחו. לפני כשנה עלה ענינם שוב לדיון במוסדות ה"מוסמכים".

כשהוכרע כי יורשו צעירי ערב א־סביח להתנדב לצה"ל, התגייסו פפה עשרות מבני השבט. אחדים נמצעו.

אבא שר חייך

למוחמד שיכלי, בן 58, בן בדרגת סמל המשטרה בצה"ל. "חיל למור"

(קטעים מכתבה של אלי אלעד, 'הארץ' 19.6.69)

בני משפחת עולים נתגלו כנוצרים

(ע). משפחה מאחת מארצות אירופה — אב, אם ושני ילדים — שהגישו עת ל"ישראל אחר הצהריים בדרך ה"איר כ"בדידה אשרת עולה. תשאר לזמן מה בטיפול הסוכנות היהודית אף כי לאחר חקירה ודרישה קצרה התברר כי הנתונים שהמציאה משפחה זו לנציגות ישראל באותה ארץ אינם תואמים בדיוק המציאות, וכי בני המשפחה נימנים כולם עם הדת הנוצרית.

אבי המשפחה הציג את העדה העולה שלו בבואו ללוד אך כאשר מילא את טפסי משטרת הגבולות הודיע כי הוא ומשפחתו נוצרים. עם זאת סיפר כי לאשתו יש ב"ישראל סבתא שנולדה יהודיה אך המירה את דתה לאחר מכן. בירוד קצר העלה כי סבתא זו מתה לפני כמה שנים ואין שום הוכחה שאכן יש קשר כלשהו בין המשפחה לבין הדת היהודית. ומשום כך לא חל על המשפחה חוק השבות.

מעשה מחפיר נתגלה בלוד — 'גויים' ניסו להסתנן ארצה כדי לחיות בה. אבל חיש מהר הוברר שאין להם שום קשר (אף לא באמצעות סבתא!) עם הדת היהודית והמזימה הנו—

ראה הופרה.....

על משמר טהרת העדה והגזע עומדים גם "השליחים" בחוץ לארץ.....
(ידיעות אחרונות, 28.3.69)

ואילו שליחי העליה מתקשים למצוא מהלכים אל הציבור הגדול (למעשה — רוב העדה היהודית בבריטניה) שאיננו קשור עם המי"מ סד הקהילתי.
סיפר לי פול כהן: הבעיה שלנו היא — כיצד ליצור את הקשר הראשוני. אין אנו יכולים. כמו רשות ההגירה האוסטרלית, לפרסם מודעות ענק בעיתונות היומית — ולא רק בשל טעמי תקציב. אם נפרסם בעיתונות הכללית, עשויים לבוא אלינו גם לא־יהודים (גם עכשיו נקלע מפעם לפעם "גוי" אל כשרדי הסוכנות — בדרך כלל. טיפוס תמהוני שהושפע מן התנ"ך או מן הסיפורים בעיתונות על החברה החדשה הנבנית בישראל. על הקיבוץ, או על צה"ל). ואז — אנו צריכים להסביר לו שיש ראל היא רק ליהודים וזוהי הכרזה שנודף מ"מנה ריח של "גזענות". אנו מפרסמים. אם כן, רק בעיתונות היהודית, ב"גוי"איש כרוניקל" ובעיתונים הקטנים יותר של המיפלות או ב"עלונים הפנימיים של הקהילות. אבל, קוראי

הוא טועה! כל עוד רוצים במדינה עדתית-סתגרנית, אין אפשרות לפעולה דינמית שע-שויה להביא לשלום, ולפיתוח לכל תושבי האזור — בלי הבדל מוצא, דת ועדה.

מהו הפתרון — זו שאלה מטובכת וארוכה. די לומר, כי תחילה יש ל"הבין שהבעיה קיימת. ניתן עם זאת להצביע על נקודה אחת — כאשר קיים מצב של איוון, מביא הרכב הכוחות בדרך כלל להפעלת לחצים להעדפת הערבים. רק כאשר המצב הוא דינמי וישראל היא הפעילה, גו"טה המדיניות הבריטית גנוע בכיוון הרצוי, המסקנה המתבקשת מכך — אין צורך להשמיעה במלים מפו"רשות. או שמא אני טועה?

בכתבתו "הלייבור מכאיב לישראל" עוסק א. שם, סופר 'הארץ' באנגליה, בבעיית היחסים בין יש-ראל ואנגליה. הוא אומר:

מה הולך פה?

כאשר הכנענים מדברים על שיוויון זכויות וחובות מלא למוסלמים, עונים לנו תכופות: " הם לא רוצים!"

היא נחלי, מרחוב עבאס בחיפה, חושבת אחרת...

חלמי אבו-חמיד
חושב אחרת...

תושבת רחוב עבאס היא נחלי: "למה לא לומדים בבית ספר משותף?"

31.10. | ימים ולילות (מעריב)

הנער הרועה העיד במשפט רצח שמחה אחוואל
התעקש להישבע על התנ"ך.
ולא על הקוראן

אתמול, עת העלה אל דוכן העידים, התעקש משום מה ל"הישבע דוקא על... התנ"ך. "איני מעוניין להישבע על ה"קוראן המוסלמי" - אמר

יום ג' 27.5.69

נער שחרחר ומקורזל שיער, שהוא "איש המפתח" בפיטנות פרישת הרצח של הנערה שמחה אחוואל, עמד אתמול במרכז החקירה ה"משפטית של התביעה וה"סניגוריה בהמשך משפטו של אוריאל לייבוביץ,

.....וכן
נער דרוזי
העומד על
דעתו:

הצעירים הערביים מקופחי זכויות

בעיקר אני רוצה לנגוע בבעיה הכאובה והרגישה של שרות בצה"ל. מנין למר אקסלווד שכל הצעירים הערביים במדינה אינם רוצים לשרת בצה"ל? הלוא השלטונות אינם רוצים לקבל צעירים ערביים לשרות ובמקרים רבים אף דוחים מת"דבים (כך קרה לי בהיותי בגיל גיוס החובה). אפילו לי גדנ"ע אין מתירים לנערים הערביים להצטרף.

הצעירים הערביים, שבחלקם הגדול הם בעלי הכרה ורוח אזרחות ונאמנות למדינה, היו רוצים לשרת בצה"ל כשאר ה"אזרחים. הם מרגישים עצמם כחלק בלתי נפרד מהמדינה הרוצים ליטול חלק בהגנה עלית, כאחיהם הצעירים היהודיים. אבל לצערי אין מוכנים להתיר לנו להתגייס לצה"ל, כפי שמתיירים לעדה הדרוזית. והרי השרות בצה"ל החדיש ב"צעירי הדרוזים עוד יותר רגש אזרחות ונאמנות למדינה. כדי לצאת ידי חובת הכל אפשר להטיל על הצעירים הערביים שליית כבישים או עבודות ב"ישובי ספר. אפשר גם לשח"ך מסעמי מצפון, כמקובל לבנות ובנים דתיים. אי גיוסם של הצעירים הערביים, לא רק פוגע בכבודם אלא מכביד עליהם גם מבחינת תעסוקה, שכן רוב המועדות בדבר עבודה מתנות שהמועמד צריך להיות יוצא צבא.

אמת, יש בין הצעירים הערביים כאלה העונים למדינה. אם תינתן להם אפשרות להרגיש את עצמם כאזרחים שרים לשאר האזרחים, יצטמצם האחרון הזה למינימום. על כל פנים אסור להפיל אוכלוסיה של 300 אלף אזרחים בגלל קר"מ קטן, כפי שאין לשפוט את כל היהודים במדינה באספקט של ד"ר ישראל בר.

חלמי אבו-חמיד

מעריב

מתוך
'שירי חרב'
ליונתן רטוש

בְּשׁוֹמ

אֵלֶּי אֵינִי קָדָאִי
אֵת קַעֲוֹלָם
בְּזֵי
וּבְצֵאוֹ -

אֵתְּ אֵינִי מִקְדָּאִי עַלֵּי אֵת פֶּן
בְּגֵרֵי בֵּיט
וּבְסֵק
קַבְּסֵק -

בְּזֵר וּבְקָדָה קִרָּא אוֹתָם
עַל בָּא פִּתְוֵלֵי קִרְשֵׁ
! בֵּיט
! בְּסֵט
! בְּשֵׁט
! בְּצֵאוֹ -

! בְּשׁוֹמ הַטֹּב
מֵאִיב
הוּא קָדָה בְּצוֹוֹנֵיתֵנוּ
קִרְבִּים
אֵחָרֵי הַמִּלְחָמָה
הַטֹּבָה
יְהוּה עֵצ אֵינְשׁוֹ יִתֵּן
יְהוּה יִקְרֶנֶק אֵת עַמּוֹ

בְּשׁוֹמ.

נות ולמאויים שבלב הנוער את תואר=ההשמצה הנו-
רא: "כנעניות".

בימי ההבלגה - גולת הכותרת של המנהיגות הציו-
נית של אז - בימי המרד בבריטים, בימי מלחמת 48,
היה הנוער מקדים את מנהיגיו שנים רבות, ועם כל
הכבוד והמשמעת שהורגל בהם, בלטה אצלו כלפיהם
מידה מובהקת של לגלוג, בהיותם בשבילו דוברי
"ציונות".

"העולם הזה" חש את גישתו של הנוער ל"ציונות",
חש את משיכתו הרבה לרעיונות כנעניים - ולכן
החליט לעשות בהם שימוש לצרכי פרסמנות, לאחר
שרוקן אותם מכל תוכן.

הזהרו מן הזייפנים:

הכח הישן מאוד - "העולם הזה"

שואף להנציח בארץ את הפצול העדתי, לבודד את העדה היהודית ולדחוף את כל זולתה -
דרושים, בדוים, נוצרים לעדותיהם, פלחים וכו' - לזרועות הפן-ערבאות הביניימית.

בנגוד לשותרי קדמה במצרים ובשאר ארצות העולם הערבאי, דוגל, "העולם הזה" בפסבדו-
לאומיות הערבית - בריאקציה הפן-ערבאית, המדכאה כל אפשרות של תחיה לאומית
בארצות דוברות ערבית.

מסקנה ברורה: הכח הישן מאוד - "העולם הזה" - הוא ממשיך חילונו של "ברית שלום" -
הסיעה של י. ל. מגנס, מרטין בובר וחבריהם - אשר הוכיחה את כשלונה משך כל ימיה,
זה קרוב ל-70 שנה.

הפרסמן המקצועי מ, "ברית שלום החדשה" ידע את יחסו של הנוער לציונות, לכן הוא
משתדל לעשות רושם שהוא איננו ציוני, שהוא קשור כביכול לכנענים וממשיך דרכם.

הנפנתו בדגל העברי, בשלט המנענים, אינו אלא לצרכי פרסמנית, המיואה
הנכבדת-דעה.

הפרסמן המקצועי הנ"ל -

* תעמל בראשית הקרירה הצבורית שלו, גזע "חדש" למשטר
טוטליטרי, ל"מרחב מחיה" -

* תעמל ב-1948 ל"רוחמה פסיכולוגית" -

* היה משך שנים ארוכות חסיד נלהב של נאצר הפן-ערבאי,
כאשר היה הדיקטטור של מצרים דמגוג מצליח, דוגמת
היטלר בשעתו.

ילך לו הכח הישן מאוד, עם כל גלגוליה של "ברית שלום" הציונית, ל"דרוף שלום" עם
ה"פתח", עם נאצר הפן-ערבאי, מדכא מצרים, מקריב עמו המצרי, המטיל גזים על נשים
וילדים.

קריאותיו של הפרסמן המקצועי מן "העולם הזה": "גוי עברי",

"כנענים", "לאומיות עברית", אינם אלא אחיזת עיניים

המכוננת להוליך שולל, לגנוב את לבו של הנוער

ולקפוץ על עגלת ה"אפדמיה" הציוני!

מתחילת המאה מקננת בלב
הנוער ההרגשה שבארץ קם
לאום חדש, המיוחד מכל קי-8
בוץ בני-אדם במקומות אחר-
רים - כולל העדה היהודית
- וכי לאום זה הוא הלאום
העברי העתיק הקם לתחיה.

תחושה זו באה על ביטויה
לראשונה עם הדור העברי
החדש הראשון בארץ, בדמות
חלומו של אבשלום פינברג,
שרצה במרד נגד התורכים
וכבוש הארץ כלה. היא באה
על ביטויה בחלומותיהם
של נערים עבריים בשורות
לח"י, אצ"ל והפל"מח.

קו המסקנות והמעשים שהכ-
חיבה הרגשה זו, עמד בכל
עת בנגוד חריף למה שהטי-
פו לו מנהיגי הישוב ופר-
נסיו הציונים למיניהם,
שתמיד התנגדו, הזהירו, מנ-
עו, הפריעו, הסגירו ומיתנו
- בנימוקים יהודיים וצי-
ניים למיניהם. נימוקים
אלה היו זרים לנוער, עו-
ררו בו סלידה והולידו זה
ימות דור את הכינוי "ציו-
נות" לפטפטת לכל סוגיה,
לדברי מוסר ואידיאולוגיה
חסרי שחר, הרחוקים מן
המציאות.

הרגשה לאומית עברית זו -
שאצל רבים היתה, בכל עז-
מתה, בלתי מודעת - הגיעה
לראשונה לגיבוש רעיוני
עם יסודו של "הועד לגי-
בוש הנוער העברי" בתחי-
לת מלחמת העולם השנייה.

רעיונות אלה - שעיקרם
התעצמותו של הלאום העמ-
החדש במרחבי ארץ-הקדם,
ללא הבדל דת, גזע ועדה -
עוררו פלצות וחרדה בלב
מנהיגי הציונות, שבשבילים
היתה הציונות אך פונקציה
של ההווה היהודית העדתית
(בנגוד ללאומיות) ואשר
לא חשבו מעולם במונחים
טריטוריאליים. הם קמו
בשצף קצף נגד כל תפיסה
ארצית, טריטוריאליה, לאו-
מית, וניסו להדביק לרעץ -

הוצאת "חרמון"
הופיעו

מה הלאה? שלום עברי

מאת יונתן רטוש

בספר תמציתי מנסח המחבר בבהירות את הבעיות את הבעיות האקטואליות שאנו ניצבים לפניהן כיום ומנתח את בעיות-היסוד של המדינה במזרח התיכון.

יונתן רטוש, אבי ה"כנענים", מיסדו ועורכו הראשון של "אלף" עם קום המדינה, הוא שקבע בשעתו לראשונה את הבריטים כאויביו של הישוב העברי ואת המלחמה בהם כתנאי לקומה

המחיר 2.50 ל"י

שתי פנים לדין

מאת ע. רד-אור

משה דיין הוא ראשון המנהיגים מבני הארץ ונסיון חייו וחוויות חייו שונים במובהק מאלה של המנהיגים שהגיעו לארץ בבגרותם. ונסיון זה, שהוא שותף בו עם רוב בני הארץ, הביא אותו לגישתו המיוחדת לבעיות הטעונות פתרון כאן, על רקע המציאות שלנו.

להזמין בהוצאת "חרמון" ת.ד. 17223, ת"א

המחיר - 1 ל"י

הערבים בארץ-ישראל

מאת ישראל בלקינד
דחיו של אבשלום פיינברג

בלויית קטעי השוואה מתוך
לביורור מוצא הפלחים

מאת ד. בן-גוריון (ניר-יורק, תרע"ו)

הוצאת "חרמון"

תל-אביב, ת.ד. 17223

עומד להופיע

ע. ג. חורון

ארץ-הקדם

אטלס-כיס היסטורי ומדיני

- העולם הערבי
- הארץ
- עמי ארצנו
- שלבי ההתעצמות

כולל כ-100 מפות

מיקרופילים כנעני כתבים ראשונים

- * כתב אל הנוער העברי - (1943)
- * משא הפתיחה - (1944)
- * כל גליונות "אלף" (1948-1953)
- * "אלף" של ערב מלחמת ששת הימים (5.6.67)
- * כרוזים (נגד הציונות ועוד)

במחיר - 45 ל"י הסרט

הזמנות: "ענבל", ת.ד. 3340 ירושלים

חשוב לבתי-ספר, מוסדות לימוד ומחקר, ולכל המתעניינים בתחיה העברית הלאומית

גזור ושלח להוצאת "חרמון", ת.ד. 17223 ת"א

סמן x במשבצת המתאימה

- אני מבקש להזמין את הפרסומים:
 - יונתן רטוש: השלום העברי (2.50 ל"י)
 - ע. רד-אור: שתי פנים לדין (1 ל"י)
 - י. בלקינד: הערבים אשר בא"י (1 ל"י)
 - "א" - אוסף עברי (0.5 ל"י)
 - יונתן רטוש: ההולכי בחושך (3.00 ל"י)
 - סרוס' א. ב"ץ: ישראל מאין ולאן? (0.25)
 - קבלו..... ל"י (בהמתנת או המחאת-דואר על שם ע. גור)
- שם: _____ כתובת: _____

המפתח לעתיד ישראל - תכנית הכנענים

* קליטה הדרגתית של כל יושבי הארץ בתוך חברה עברית חד-לאומית פתוחה הקובעת שיוון חובות וזכויות לכל, בלי הבדל מוצא, דת ועדה.

* בית-ספר עברי חילוני אחיד לכל יושבי הארץ, בלי הבדל מוצא, דת ועדה.

* גיוס הדרגתי לצה"ל של כל יושבי הארץ, בלי הבדל מוצא, דת ועדה.

* הגירה לפי צרכי הארץ על פי נתונים אישיים בלבד, בלי הבדל מוצא, דת ועדה.

* ברית כנען: מאחד (פדרציה) עם הלבנון, הר-הדרוזים העצמני והבדוים בתור מסד לברית הקדם אשר תשחרר את ארץ הפרת - מגבול מצרים עד החידקל - מן הפן-ערבאות הביניימית.

כתוב לנו הערותיך!

צ'ק עם חבריך!

תמוך בן -

בשיתוף, בכתב, בכסף:

ת.צ.פ. 11067

הכנענים